

tvzení společenstva i obce, ježto 18 pokojů, které jsou k dispozici pro letní hosty, jichž návštěva zvláště v důsledku zdražení pobytu v cizině jeví tendenci vzestupnou, nedostačuje, neboť lze prý očekávatí příliv letních hostů do krajiny Staňkovského rybníka, který svým položením a lesnatým okolím je skutečně ojedinělým letoviskem, které právě potřebuje náležitého vybavení letními byty, aby bylo docíleno žádoucí frekvence významné pro hospodářsky chudý kraj tamní. Z uvedeného patrno, že žal. úřad měl podklad ve spisech pro své zjištění, že potřeba obyvatelstva vyžaduje udělení žádané koncese, nelze tedy říci, že by zjištění jeho nemělo žádného podkladu ve spisech. Nss také nemohl spatřovati podstatnou vadu řízení v tom, že výsledek svrchu uvedeného šetření byl vzat za základ nař. rozhodnutí v otázce místní potřeby, aniž byl dán společenstvu k vyjádření, neboť jak svrchu bylo již řečeno, zástupce společenstva při komisi 26. června 1934 prohlásil, že stanovisko společenstva je rázu zásadního a že proto není zapotřebí, aby předmětná záležitost byla dávana společenstvu k novému vyjádření. Za tohoto stavu nemohlo by ovšem společenstvo důvodně vytýkati, že žal. úřad nevyžádal si vyjádření společenstva o výsledku šetření, která konal o zjištění potřeby obyvatelstva.

Č. 12.978.

Zaměstnanci veřejní: * Předpis § 151 odst. 6 věty 2 plat. zákona č. 103/1926 Sb. předpokládá, že státní zaměstnanec se domáhá takové úpravy služebních příjmů, na kterou mu přísluší právní nárok.

(Nález ze 14. září 1937 č. 14.126/37.)

V ě c: František T. v Banské Bystrici proti rozh. min. fin. z 27. září 1934 o doplatcích z nové platové úpravy.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á.

D ů v o d y: Výměrem gen. fin. ředitelství v Bratislavě z 31. prosince 1921 bylo st-li, tehdy asistentu důchodkové kontroly, oznámeno, že v důsledku propočtení služební doby podle zákona č. 222/1920 Sb. náleží mu k 1. lednu 1921 se dnem nápadu 4. října 1919 požitky IX. třídy hodnostní, 2. stupně platového a že s ohledem na tento nárok přiznávají se mu v důsledku slovenské výhody požitky IX. třídy hodnostní 5. platového stupně od 1. ledna 1921.

St-l se bránil opětovně proti úpravě slovenské výhody, domáhaje se jejího přiznání ve větším rozsahu. Podáním z 20. srpna 1927, tehdy již jako správce důchodkové kontroly v VIII. hodnostní třídě, do které byl jmenován od 1. ledna 1924, žádal u gen. fin. ředitelství v Bratislavě, aby mu byla přiznaná slovenská výhoda započítána do časového postupu, t. j. aby byl zařaděn z požitků IX. hodnostní třídy, 5. stupně do požitků VIII. hodn. třídy, 1. stupně, a to s platností od 1. ledna 1921. února 1922 zamítnuta.

Tato žádost byla rozhodnutím gen. fin. ředitelství v Bratislavě z 2.

Podáním ze 14. dubna 1929 žádal st-l opět, aby přiznaná mu slovenská výhoda v rozsahu tří platových stupňů byla započítána do postupu a aby byl zařaděn do požitků VIII. hodnostní třídy, 1. stupně od 1. ledna 1921, dovozuje obšírně, že mu na toto započítání přísluší nárok. I tato žádost byla rozhodnutím gen. fin. ředitelství v Bratislavě z 16. ledna 1930 zamítnuta; st-l se proti zamítnutí odvolal k min. fin.

Výměrem gen. fin. ředitelství v Bratislavě ze 14. prosince 1931 byly s použitím ustanovení § 151 zákona č. 103/1926 Sb. st-lovy služební požitky upraveny znovu z úřední moci, při čemž bylo vysloveno toto: Vzhledem k tomu, že st-li byly jako slovenská výhoda v r. 1921 přiznány služební požitky IX. hodnostní třídy, 5. platového stupně, pozměňuje se se zřetelem k čl. I § 2 zákona č. 34/1907 ř. z. dekret, jímž byl st-l povýšen za správce důchodkové kontroly v VIII. hodnostní třídě tak, že služební doba, ztrávená v požitcích 5. platového stupně IX. hodnostní třídy, t. j. od 1. ledna 1921 do 31. prosince 1923, započítává se pro postup do 2. platového stupně VIII. hodnostní třídy a přiznávají se st-li v důsledku toho od 1. ledna 1924 služební požitky 2. platového stupně VIII. hodnostní třídy. V dalším bylo provedeno nové zařazení st-lovo do platů podle zákona č. 103/1926 Sb. a bylo podotčeno, že doplatky budou se zřetelem k ustanovení § 151 odst. 6 plat. zákona poukázány se zpětnou platností od 1. prosince 1928.

St-l vznesl proti rozhodnutí námitky, v nichž brojil proti tomu, že přiznané mu vyšší požitky byly vyplaceny teprve od 1. prosince 1928, a nikoli již od 1. ledna 1924. Dříve, nežli tyto námitky byly vyřízeny, sdělilo gen. fin. ředitelství v Bratislavě výměrem z 24. února 1934 st-li, že min. fin. podle svého výnosu ze 4. listopadu 1931 pokládá stížnost, kterou st-l podal do rozhodnutí gen. fin. ředitelství ze 16. ledna 1930, za bezpředmětnou, ježto — ač jinou zákonnou cestou, nežli se st-l domáhal — bylo vyhověno jeho žádosti o započítání udělené mu slovenské výhody do postupu, t. j. ideální zařazení do VIII. hodn. třídy, 1. platový stupeň s účinností od 1. ledna 1921. Na to byly výměrem gen. fin. ředitelství ze 4. dubna 1932 námitky st-lovy do výměru ze 14. prosince 1931 zamítnuty, odvolání st-lovo pak zamítlo min. fin. nař. rozhodnutím.

Jednaje o stížnosti, podané na toto rozhodnutí, konstatoval soud, že st-l vytýká nař. rozhodnutí nezákonnost, resp. vadnost řízení jen potud, pokud mu doplatky, resultující z nové platové úpravy, byly přiznány teprve od 1. prosince 1928, a nikoli, jak se toho v řízení správním domáhal, od r. 1924. Zůstává tedy jinak nař. rozhodnutí mimo spor a soud je povinen tudíž omeziti se pouze na zkoumání zmíněné otázky, ve stížnosti relevované. —

Podstata sporu tkví v námitce stížnosti, ve které st-l dovozuje, že žal. úřad nesprávně použil na jeho případ ustanovení § 151 odst. 6 plat. zákona, ježto nevzal zřetel na to, že st-l se úpravy svého platu domáhal již žádostí z 20. srpna 1927, jakož i z 14. dubna 1929, takže tříletí, o kterém se mluví v cit. ustanovení zákonném, vztahuje se také na léta 1924 až 1926, nikoli tedy pouze na léta od 1. prosince 1928 do 1. prosince 1931. S touto výtkou nezákonnosti souvisí úzce též námitka

vadnosti řízení, již se vytyká, že úřad nezjistil v řádném procesu, že st-l se toho, čeho se mu novou úpravou dostalo, domáhal již v r. 1927 a později též v r. 1929.

Smyslem předpisu § 151 odst. 6 věta 2 plat. zákona, kterýžto předpis tvoří právní základ sporu, jest, že zaměstnanec může žádati nedoplatky na služební příjmy pouze do tří let od doby, kdy svůj nárok na služební příjmy uplatnil. Nař. rozhodnutí vyslovalo, že st-l nárok na platovou úpravu, jež mu byla přiznána, vůbec neuplatnil a že úprava byla provedena z moci úřední. Naproti tomu st-l zastává názor, že nárok na to, co mu bylo úpravou poskytnuto, uplatnil již žádostmi podanými v r. 1927 a v r. 1929.

Pokud se st-l arci dovolává své žádosti z 20. srpna 1927, nemohl soud uznati, že by tato žádost mohla býti základem pro jeho nárok na doplatky ze služebních příjmů, novou platovou úpravou mu přiznaných. St-l totiž přehlíží, že žal. úřad odepřel vzítí zřetel k této žádosti nejen proto, že se týkala jiného požadavku st-lova, nežli který mu byl novou úpravou platovou přiznán, nýbrž také proto, že tato žádost byla pravoplatně zamítnuta rozhodnutím gen. fin. ředitelství z 2. února 1929. Vyslovil tím tedy žal. úřad, že žádost z 20. srpna 1927 nemůže býti směrodatnou s hlediska § 151 odst. 6 plat. zákona, když byla již vyřízena zamítavě, aniž st-l podal proti tomuto vyřízení opravný prostředek, takže nastaly účinky právní moci. Proti tomuto názoru, projevenému v nař. rozhodnutí, nevznáší stížnost vůbec žádnou námitku, takže soudu nezbývá, nežli vycházeti z téhož právního hlediska, které v rozhodnutí došlo svého výrazu a zůstalo stížností neotřeseno (srov. ostatně Boh. A 10.854/33). Pokud tedy stížnost dovozuje nezákonnost nař. rozhodnutí z toho důvodu, že nevzalo zřetel na žádost st-lovu z 20. srpna 1927, je bezdůvodná.

Zbývá tudíž nyní jen otázka, jak se to má se žádostí st-lovou ze 14. dubna 1929. Tu uvažoval nss takto:

Předpis § 151 odst. 6 plat. zákona stanoví, že — byly-li státnímu zaměstnanci vypláceny služební příjmy nižší, než mu podle vydaných výměrů »příslušely«, nebo nebylo-li včas učiněno z moci úřední opatření o zvýšení služebních příjmů, na něž zaměstnanec »měl podle platných předpisů nárok«, — může zaměstnanec uplatňovati nárok na doplatek scházejících částek pouze do tří roků »od splatnosti« té které nesprávně vyplacené částky. Totéž platí podle druhé věty téhož odstavce, pokud zvláštní předpisy jinak nestanoví, o nedoplatecích na služební příjmy, jestliže zaměstnanec »svůj příslušný nárok«, ač byl k tomu podle platných předpisů povinen, neuplatnil do tří roků »od vzniku nároku«. Předpis ten nemíří tedy, jak stížnost tvrdí, jen na případy, ve kterých zaměstnanec, ač k tomu byl podle platných předpisů povinen, nárok na doplatek neuplatnil do 3 roků od vzniku nároku, nýbrž postihuje i případy, ve kterých úřad vyplácel státnímu zaměstnanci služební příjmy nižší, než mu podle vydaných výměrů příslušely, a dále případy, ve kterých úřad neučinil včas z moci úřední opatření o zvýšení služebních příjmů. Předpis ten přiznává, jak z jeho textu je patrné, nárok na doplatek služebních příjmů vesměs jenom v tom případě, když státnímu

zaměstnanci přísluší na přiznání vyšších služebních příjmů právní nárok. Z té okolnosti, že zákon přiznává za předpokladů právě uvedených nárok na doplatek »pouze« do tří roků od splatnosti té které nesprávně vyplacené částky, nelze a contrario dovozovati, že by v jiných případech, než které má předpis ten na mysli, t. j. v případech, ve kterých státnímu zaměstnanci právní nárok na zvýšení služebních příjmů vůbec nepřísluší, bylo možno uplatňovati »nárok« na doplatky bez omezení, ježto nárok na doplatky nemůže existovati, není-li nároku na přiznání vyšších příjmů vůbec. Předpis § 151 odst. 6 věty 2 plat. zákona předpokládá tedy, že státní zaměstnanec se domáhá takové úpravy služebních příjmů, resp. doplatku služebních příjmů, na které mu přísluší právní nárok. Tu ovšem nemohl by úřad kladné vyřízení žádosti státního zaměstnance obcházeť tím, že to, oč žádá, přizná mu z úřední moci a znemožní tak, aby měl výhody ze včasného uplatnění svého nároku. Leč domáhá-li se státní zaměstnanec takové úpravy služebních příjmů, na kterou mu nepřísluší vůbec právní nárok, nelze říci, že tím uplatnil nárok, jaký má na mysli předpis § 151 odst. 6 plat. zákona.

Hledí-li se na věc s tohoto stanoviska, jak bylo právě vyloženo, je situace v případě dnešní stížnosti tato: Žádostí z r. 1929 domáhal se st-l toho, aby byl zařaděn do požitků VIII. hodnostní třídy, 1. stupně od 1. ledna 1921, opíraje tento svůj tvrzený nárok o skutečnost, že mu byly jako slovenská výhoda přiznány tři platové stupně, takže byl od 1. ledna 1921 zařaděn do požitků IX. hodnostní třídy, 5. stupně. Podle jeho názoru měla mu však slovenská výhoda býti přiznána též do časového postupu, takže správně měl od 1. ledna 1921 býti zařaděn do požitků VIII. hodnostní třídy, 1. stupně. Po stránce právní opíral se st-l o Zásady pro úpravu osobních poměrů státních zaměstnanců na Slovensku z 27. července 1920. Rozhodnutím gen. ředitelství v Bratislavě ze 14. prosince 1931, které bylo nař. rozhodnutím v zásadě potvrzeno, byla st-li započítána služební doba ztrávená od 1. ledna 1921 do 31. prosince 1923 v požitcích IX. hodnostní třídy, 5. stupně (v důsledku přiznané slovenské výhody) pro postup do požitků VIII. hodnostní třídy, 2. stupně k 1. lednu 1924, kdy st-l byl do této hodnostní třídy jmenován. Právním základem pro toto opatření jest ustanovení čl. I. § 2 zákona č. 34/1907 ř. z., podle něhož při povýšení úředníka, který je v nejvyšším platovém stupni hodnostní třídy, do vyšší hodnostní třídy, má býti doba ztrávená v nejvyšším platovém stupni nižší hodnostní třídy započítána pro dosažení požitků druhého platového stupně hodnostní třídy, do které jest úředník povýšen. Z tohoto srovnání je patrné, že právní základ toho, čeho se st-l domáhal, a toho, co úřadem mu bylo přiznáno, je různý. Také meritorní obsah úpravy podle usnesení min. rady z 27. července 1920, jak se jí domáhal st-l, a úpravy podle čl. I. § 2 zákona č. 34/1907 ř. z., o který se opřel úřad, by mohl za okolností býti zcela různý, takže nahodilá okolnost, že st-l byl k 1. lednu 1924, tedy právě za 3 roky po 1. lednu 1921, jmenován do VIII. hodn. třídy, a že by tedy finanční efekt obou úprav k 1. lednu 1924 byl pro tuto nahodilou okolnost stejný, nemůže býti pro posouzení věci směrodatnou.

Na výhodu, jak se jí st-l domáhal v řízení správním, neměl st-l vůbec právního nároku, ježto usnesení min. rady z 27. července 1920 neposkytuje ani nároku na určitý platový stupeň (Boh. A 1736/22), ani nelze v tom, že přiznáním slovenské výhody byl časový postup v určité hodnotní třídě vyčerpán, spatřovati nějaké omezení časového postupu (Boh. A 1736/22, 1929/23), ani nelze z přiznání slovenské výhody ve formě požitků určitého vyššího platového stupně beze zvláštního zákonného podkladu s úspěchem reklamovati započtení slovenské výhody do časového postupu v té formě, jak se toho domáhal st-l.

Domáhal-li se tedy st-l podáním ze 14. dubna 1929 úpravy služebních příjmů, na kterou neměl právního nároku, nelze říci, že uplatňoval »nárok«, jaký má na mysli § 151 odst. 6 plat. zákona, a nelze v tom, že mu gen. fin. ředitelství výměrem ze 14. prosince 1931 podle čl. I. § 2 zákona č. 34/1907 ř. z. započítlo služební dobu, ztrávenou v požitcích 5. plat. stupně IX. hodn. třídy, pro postup do 2. plat. stupně VIII. hodn. třídy, a v tom že mu přiznalo od 1. ledna 1924 služební požitky 2. stupně VIII. hodn. třídy, s doplatky jen za dobu od 1. prosince 1928, spatřovati obejití kladného vyřízení st-lovy žádosti, ani nelze žádost tu považovati za uplatnění nároku, o kterém jedná § 151 odst. 6 plat. zákona. Pak ovšem tu není žádné překážky, která by žal. úřadu bránila odepřít st-li podle § 151 odst. 6 plat. zákona nárok na doplatek služebních příjmů, které mu byly přiznány z úřední moci a na zcela jiném právním základě, za dobu delší než 3 let.

Na věci nemůže nic změnit ani okolnost, na kterou poukazuje i st-l, že totiž rozhodnutí min. fin. ze 4. listopadu 1931 pokládalo stížnost, kterou st-l podal do rozhodnutí gen. fin. ředitelství z 16. ledna 1930, za bezpředmětnou, ježto i když se v cit. rozhodnutí min. fin. stížnost st-lova do výměru zem. fin. ředitelství z 16. ledna 1930 prohlašuje za bezpředmětnou proto, že — ač jinou zákonnou cestou, než se st-l domáhal — bylo vyhověno jeho žádosti o započítání udělené slovenské výhody do postupu, t. j. ideální zařazení do VIII. hodn. třídy, 1. stupeň platový s účinností od 1. ledna 1921, není tím ještě řečeno, že žal. úřad uznal tehdejší žádost st-lovu za uplatnění takového nároku, jaký má na mysli § 151 odst. 6 plat. zákona.

Č. 12.979.

Zaměstnanci veřejní: Pensionování podle § 75 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. nemůže býti provedeno s dřívější platností než ode dne, kdy zaměstnanec byl vyrozuměn o pens. dekretu.

(Nález ze 14. září 1937 č. 14.127/37.)

Věc: Josef Sch. st. v Blíževedlech (adv. Dr. Vojtěch Svoboda z Prahy) proti rozh. min. spravedlnosti v Praze z 29. srpna 1934 (za žal. úřad odborový rada Dr. Alois Buček) o odpočívém pro Josefa Sch. ml.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.